

5773

Torah from Around the World

קמח אין תורה אין ואם תורה אין קמח אין אם
*Zonder levensonderhoud is er geen Tora
en zonder Tora is er geen levensonderhoud.*
(R. Eleazar ben Azarja, Pirké Avot 3:21)

Sjabbat 23 februari 2013 / 13 adar 5773
Sidra Tetzavee, Sjemot [Exodus] 27:20-30:10
Tanach blz. 165-172
Haftara: Jechezkel 43:10-27
Tanach blz. 1128-1130

Commentaar: rabbijn Danny Burkeman van de [Community Synagogue, Port Washington NY](#).

Vertaling: Sera Spanier
[Het Engelse origineel](#)

Toen ik 27 jaar was, solliciteerde ik naar een baan als jongerenwerker bij RSY-Netzer. Het was een baan voor een jaar, bedoeld voor afgestudeerden uit de jongerenvereniging die aan de universiteit aan het afstuderen waren. Het was een baan waarin je niet verplicht was om een uniform te dragen; gewoonlijk droegen de mensen een spijkerbroek en een t-shirt. Ofschoon het sollicitatiegesprek werd gehouden door mijn collega's, door mensen die ik al jaren kende en hoewel zij naar alle waarschijnlijkheid spijkerbroeken zouden dragen, voelde ik dat het belangrijk was om een colbert en een das te dragen voor mijn eerste echte sollicitatiegesprek. Ik voelde me opgelaten, zo formeel gekleed, toen ik aankwam bij het Sternberg Centrum (het hoofdkantoor van het Reform Jodendom in Groot-Brittannië) en ik was duidelijk veel te netjes gekleed vergeleken bij degenen die mij het sollicitatiegesprek afnamen. Maar ik vond dat iemand zich netjes moest aankleden voor een sollicitatiegesprek, ook al was in de baan zelf geen formeel gedrag vereist.

In het Toragedeelte van deze week gaan we van de instructies voor het bouwen van het *Mikdasj* (het Tabernakel) naar de kleding die de *cohen gadol* (de hogepriester) en de andere *cohanim* (priesters) geacht worden te dragen als ze de dienst doen in het Heiligdom. Het *Mikdasj* moest een werkelijk prachtige structuur worden, versierd met goud en andere mooie materialen, en de kleding van de Hogepriester moest in zijn formele kleding al even

schitterend zijn. Zij moesten de volgende kledingstukken maken: „*een borstschild, een efod [een priesterschort], een bovenkleed, een tuniek met franje, een tulband en een gordel.*” (Sjemot/Exodus 28:4) En dit alles mocht niet worden gemaakt van spullen die rondom in de wildernis lagen. Zij moesten worden gemaakt van „*gouddraad, blauw purperen, rood purperen en karmozijnrode wol en fijn linnen garen.*” (Sjemot 28:5)

De priesters waren, zo kan men zich indenken, in deze uitrusting overal in de nederzetting onmiddellijk herkenbaar. Zelfs Mosjé had niet zo'n uniform. Misschien is het toepasselijk voor mensen die op een heilige plek werken, waar God aanwezig is, om zich dienovereenkomstig te kleden.

De beroemde uitspraak van Mark Twain luidt: „Kleren maken de man.” (Het citaat gaat, heel geestig, verder met: „Naakte mensen hebben weinig of geen invloed in de maatschappij). Men kan zich voorstellen dat Aharon en zijn zonen zich, gekleed in hun priestergewaden, goed in staat hebben gevoeld God op de juiste manier te dienen. Door het dragen van deze kleding voelden zij zich als priester. Ik bedenk hoe ik me voel als ik mijn witte kleding draag op Rosj Hasjana en Jom Kippoer: in deze kledij voel ik me anders en het aantrekken van deze kleding is een deel van mijn voorbereiding voor deze dag.

Echter, hoezeer kleding de man ook moge maken, we zien ook dat de verschillende onderdelen van de kleding van de hogepriester eveneens een rol spelen bij het vormen van de gemeenschap van de Israëlieten. Voor de schouderstukken van de kleding werd hen geïnstrueerd: „Neem twee onyxstenen en graveer daarin de namen van de zonen van Jisraël: zes in de ene steen en zes in de andere.” (Sjemot 28:9-10). Aharon zou - als hogepriester - de namen van de kinderen Jisraëls op zijn schouders dragen, „ter herinnering vóór de Eeuwige.” (Sjemot 28:12).

Maar het waren niet alleen de schouders waarop de gemeenschap van Jisraël tezamen kwam. Het borstschild van de hogepriester was uitgerust met vier rijen van drie stenen, „zoals er twaalf namen zijn van Jisraëls zonen: in elke steen moet de naam van een van de twaalf stammen worden gegraveerd, zoals men zegelstenen snijdt.” (Sjemot 28:21) Dit betekent dat Aharon „telkens als hij het heiligdom binnen gaat, de namen van Jisraëls zonen in het borstschild der rechtsuitspraak [draagt] op zijn hart.” (Exodus 28:29).

Men kan zich voorstellen dat het voor de hogepriester voldoende zou zijn geweest om enkel en alleen Bné Jisraël ergens op zijn uniform gegraveerd te hebben, in plaats van alle twaalf namen, dubbel. Maar de noodzaak om de naam van iedere stam te noemen herinnert eraan dat wij Joden altijd over vele groepen verdeeld zijn. Van origine waren we verdeeld in twaalf stammen, later werden we verdeeld door de plaatsen waarin we woonden, en vandaag de dag kunnen we zeggen dat we verdeeld worden door de kerkgenootschappen waartoe we behoren. Ondanks de verdeling in stammen, waren we toch verenigd als één volk door de officiële kleding van de hogepriester. Als hij in het Tabernakel stond, vertegenwoordigde hij niet de ene of de andere stam; hij vertegenwoordigde alle stammen, die hij zowel op zijn schouders droeg als op zijn hart. Door de kleding van de hogepriester was hij niet alleen gekleed om God in het Tabernakel te dienen, maar hij zorgde er ook voor dat het volk werd verenigd. Ieder van hen kon de naam van zijn stam en de bijbehorende steen zien op de kleding van de hogepriester; een symbool van hun behoren tot het volk van Jisraël. De kleding moge de man maken, maar zij hielp ook om de gemeenschap van Jisraël te maken.

Het is waar dat de kleren die we dragen invloed hebben op hoe we ons voelen. Tegelijkertijd beïnvloeden zij ook de wijze waarop anderen ons zien. Mijn colbert en das bereidden mij voor op het sollicitatiegesprek, maar brachten ook een boodschap over aan degenen die mij ondervroegen. De kleding van de hogepriester hielp hem klaar te zijn om God te dienen en maakte tegelijkertijd iets duidelijk aan de rest van het volk over het zijn van een gemeenschap.

Het is verdrietig om te moeten bedenken dat in een Joodse gemeenschap die meer en meer in losse onderdelen uit elkaar valt, er geen plek is waar alle Joden als één volk - de Bné en Banot Jisraeël, Zonen en Dochters van Jisraël, de Kinderen Jisraëls – bijeen kunnen komen. Als we een manier zouden kunnen vinden om zo'n plek te creëren in onze moderne wereld, ben ik er zeker van dat God, net als vroeger in het Tabernakel, tussen ons zou wonen.